

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХОЛІНГВІСТИКА»

Ступінь освіти	бакалавр
Освітня програма	«Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»
Тривалість викладання	13 та 14 чверті
Заняття:	7 семестр 2022/2023 н.р.
Лекції	1 раз на тиждень
Практичні	1 раз на тиждень
Мова викладання	Українська
Кафедра, що викладає	перекладу

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:

Консультації: 11.20-12.40, понеділок, (раз на два тижні, крім святкових днів), ауд. 10/510 (лекції)
12.55-14.15, середа, (раз на два тижні, крім святкових днів), ауд. 10/503 (практика)

Онлайн-консультації *:

Інформація про викладачів:

Алексєєв Анатолій Яковлевич (лекції, практичні заняття)	доктор філологічних наук, професор
Персональна сторінка	
Е-пошта:	

1. Анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Психолінгвістика» є базовою дисципліною професійної підготовки перекладачів покликана ознайомити студентів з особливостями функціонування мови, мислення та мовлення, а також дозволить сформуванню на цій основі навички використання доцільної та ефективної педагогічної комунікації та міжособистісної взаємодії у професійній діяльності. Глибокі та ґрунтовні знання з психолінгвістики дозволять застосовувати у практиці компоненти соціолінгвістичної компетенції для досягнення взаємного порозуміння з іншими людьми. Курс спрямований на надання умінь і знань, необхідних для опанування професійних завдань (компетенцій) бакалавра.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни « Психолінгвістика»- оволодіння здобувачами ступеня вищої освіти «бакалавр» знаннями про закономірності формування мовленнєвої діяльності, особливості процесу мовленнєвої комунікації, використання знаків мови та здійснення мовленнєвої та розумової діяльності, необхідних для майбутньої практичної роботи в галузі психології та педагогіки.

Завдання курсу:

- формування уявлення про теоретичні та практичні аспекти функціонування мовленнєвого апарату людини;
- формування уявлення про особливості функціонування мови, мислення та мовлення;
- надання можливості засвоїти методи психолінгвістики та способи їх практичного застосування;
- формування уявлення про закономірності відображення адресанта та адресата у текстах, призначених для діалогічної комунікації.

3. Результати навчання:

За результатами вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

знати:

- зміст та основні поняття психолінгвістики;
- основні підходи до розуміння предмета психолінгвістики, напрямки теоретичних і практико-орієнтованих психолінгвістичних досліджень;
- історію і сучасні тенденції розвитку психолінгвістичних концепцій;
- принципи і методи аналізу мовленнєвих явищ;
- мозкову організацію мовленнєвих процесів;
- особливості мовленнєвої діяльності;
- механізми породження і сприймання мовлення; функції мови та мовлення;
- закономірності мовленнєвого розвитку в онтогенезі.

вміти:

- опрацьовувати інформаційні джерела з метою ознайомлення з сучасними методиками вивчення психолінгвістики;
- практично застосувати різні методи, прийоми та психолінгвістичні технології для формування мовлення людини з урахуванням їх психологічних та вікових закономірностей розвитку;
- складати психологічну характеристику людини;
- підбирати оптимальні вправи та завдання з розвитку мовлення дітей з порушеннями мовлення з урахуванням їх психологічних можливостей;
- застосовувати отримані знання з психолінгвістики під час надання логопедичної допомоги;
- сприймати і розуміти культурологічні традиції та лінгвокраїнознавчі особливості мовленнєвої і немовленнєвої поведінки носіїв різних мов.
- розв'язувати складні задачі та проблеми в галузі психології в процесі різнопланової фахової діяльності або у процесі навчання.

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ
1. Психолінгвістика – наука про мовленнєву діяльність. Історія становлення психолінгвістики (вступна лекція).
2. Онтогенез мовлення.
3. Психолінгвістичні моделі породження та сприйняття мовлення
4. Текст як об'єкт психолінгвістики.
5. Експеримент у психолінгвістиці. Експериментальне вивчення побудови висловлювання та зв'язного тексту.
6. Імовірнісний прогноз та відновлення цілісності тексту.
7. Проблеми етнопсихолінгвістики.
8. Патопсихолінгвістика.
9. Прикладні аспекти психолінгвістики.
10. Інтерпретація смислів і моделі світу.

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення*

Мультимедійний проектор.

На лекційних заняттях обов'язково мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом.

Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс 365.

Дистанційна платформа Moodle.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Максимальне оцінювання:

Відвідування	Практична частина	Бонус	Разом
--------------	-------------------	-------	-------

60	35	5	100
----	----	---	-----

Теоретична частина оцінюється за результатами здачі контрольної тестової роботи, яка містить 20 запитань, з 20 тестових запитань, 1 відкрите запитання.

Кожний тест має один правильний варіант відповіді. Правильна відповідь на запитання тесту оцінюється у 2 бали.

Правильна відповідь на відкрите запитання оцінюється у 20 балів. Відкриті запитання оцінюються шляхом співставлення з еталонними відповідями.

Максимальна кількість балів за ККР: 60

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи

Комплексна контрольна робота має на меті перевірити вміння та навички студентів та вміння розуміти.

Якість виконання завдань визначається коефіцієнтом засвоєння K_z – відношення кількості правильно виконаних істотних операцій (відповідей) до загальної.

Кожне вірно виконане завдання першого тестового питання оцінюється 1 балом.

Для оцінювання відповіді на теоретичне питання (№ 2) за

тридцятибальною системою пропонуються наступні критерії:

– 0-4 – на питання не було відповіді або відповідь була не по суті питання;

– 5-9 – відповідь неповна та містить тільки загальні дані змісту питання або у відповіді допущено кілька серйозних помилок;

– 10-14 – відповідь, неповна та містить серйозну помилку або більша частина відповіді не за темою питання;

– 15-19 – відповідь, в основному, відбиває суть питання, але допущено декілька неточностей або частина її не відповідає суті питання, або ж відповідь носить схематичний характер без необхідних пояснень;

– 20-24 – відповідь цілком відповідає поставленому питанню, але відсутні деякі пояснення або допущена незначна неточність, або ж відсутня послідовність у відповіді;

– 25-30 – відповідь цілком відповідає суті питання, містить необхідні пояснення та малюнки, написано лаконічно, послідовно і грамотно, а також містить ситуаційний аналіз.

Система критеріїв оцінювання якості конкретної одиниці перекладу виходить з градації помилок, яка базується на ступені спотворення змісту оригіналу при перекладі.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної

оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням «Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка».

http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.5. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

7.6. Бонуси

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувача вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що

дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Проблеми міжкультурної комунікації та перекладу». За участь у анкетуванні здобувач вищої освіти отримує додаткові 5 балів.

8. Рекомендовані джерела інформації

Базові

1. Куранова С.І. Основи психолінгвістики: навч. посіб. Київ: Академія, 2012. 208 с.
2. Белянин В.П. Психолінгвістика: М: 2009. 232 с.
3. Кавинкина И.Н. Психолінгвістика: Гродно: 2010. 284 с.
4. Калмикова Л.О., Калмиков Г.В., Лапшина І.М. Психологія мовлення і психолінгвістика: навч. посібник. Переяслав-Хмельницький: 2008. 325 с.
5. Фрумкина Р.М. Психолінгвістика: учеб. для студ. высш. учеб. заведений. М: Академия, 2001. 320 с.

Допоміжні

1. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики: підручник. К: Академія, 2009. 376 с.
2. Баранов А.Н. Введение в прикладную лингвистику: учебное пособие. М: Эдиториал УРСС, 2003. 360 с.
3. Бацевич Ф.С. Філософія мови. Історія лінгвофілософських учень: підручник. К: Академія, 2011. 240 с.
4. Белянин В.П. Основы психолінгвістической диагностики: М: Тривола, 2000. 248 с.
5. Гудков Д.Б. Теория и практика межкультурной коммуникации: ИДТГК «Гнозис», 2003. 288 с.
6. Спивак Д.Л. Изменённые состояния сознания: психология и лингвистика. – СПб : Изд. Санкт-Петербургского университета, 2000. 98 с.

Інтернет-ресурси

1. http://www.krugosvet.ru/enc/gumanitarnye_nauki/lingvistika/PSIHOLINGISTIKA.html
2. <http://www.nopril.ru/science/doc.php?ID=35>
3. http://www.dialog-21.ru/trends/?id=33076&forum_id=19&f=1
4. http://www.i-u.ru/biblio/archive/beljanin_psi/05.aspx
5. <http://flogiston.ru/library/saharn>
6. <http://www.pedlib.ru/Books/3/0307>
7. <http://www.infolex.ru/Cs19.html>
8. Психология от А до : www.azps.ru
9. Флогистон : www.flogiston/ww
10. Куб : www.koob.ru
11. Психологический портал: глубинная психология, учения и методики:

<http://www.psyoffice.ru/> <http://synton.ru/article/tantsevalnaya-tera>